

माणसाने आयुष्य जगतांना
मिठासारखं जगावं... महाग
नसावं पण महत्वाचं असावं..

» थोडक्यात

राज्यात आजपासून तीन दिवस मुसळधार मुंबई :

राज्यभरात क्षणभर विश्रांती घेतल्यानंतर पावसाने पुन्हा एकदा हजेरी लावायला सुरुवात केली आहे. भारतीय हवामानशास्त्र विभागाने कोकण आणि विदर्भासह मध्य महाराष्ट्रात बऱ्याच ठिकाणी आणि मराठावाड्यात काही ठिकाणी गुरुवारी पावसाचा अंदाज वर्तविला आहे. तर दुसरीकडे मुंबईच्या पश्चिम उपनगरात सकाळपासूनच मध्यम ते मुसळधार स्वरूपाचा पाऊस सुरू आहे. दरम्यान, हवामान विभागाने दिलेल्या अंदाजानुसार १३, १४ आणि १५ ऑगस्ट या तीन दिवसांत महाराष्ट्रातील विविध भागांत मुसळधार ते अतिमुसळधार पाऊस पडण्याची शक्यता वर्तवण्यात आली आहे.

न्यायमूर्ती यशवंत

वर्मावरील आरोप संसदीय समितीकडून सिद्ध

नवी दिल्ली : संसदीय चौकशी समितीने न्यायमूर्ती यशवंत वर्मा यांच्यावरील तिन्ही आरोप खरे असल्याचे सिद्ध केले आहे. हे प्रकरण २०२५ मध्ये न्यायमूर्ती वर्मा यांच्या शासकीय निवासस्थानातील कोठारात रोकड सापडल्याच्या घटनेशी संबंधित आहे. समितीचा अहवाल बुधवार, १२ ऑगस्ट रोजी लोकसभा आणि राज्यसभेत सादर करण्यात आला. न्यायमूर्ती वर्मा या रोकडचा स्रोत, मालकी किंवा अस्तित्वाबद्दल समाधानकारक स्पष्टीकरण देऊ शकले नाहीत. न्यायमूर्ती वर्मा यांनी या वर्षी एप्रिलमध्ये उच्च न्यायालयाच्या न्यायमूर्तीचा राजीनामा दिला.

नवी मुंबईत साकारलं जाणार 'विदर्भ भवन'!

नागपूर : नवी मुंबईतील खारघर-पनवेल परिसरात वास्तव्यास असलेल्या विदर्भातील नागरिकांसाठी ' विदर्भ भवन ' उभारण्याच्या प्रस्तावाला आता गती मिळाली आहे. खारघर येथे उपलब्ध असलेल्या दोन एकर जागेचा प्रस्ताव शासनाकडे सादर करण्याचे निर्देश महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी रायगडचे जिल्हाधिकारी आणि सिडकोच्या व्यवस्थापकीय संचालकांना दिले. आमदार दटके यांच्या पाठपुराव्यामुळे या प्रकल्पाच्या दृष्टीने महत्वाचा निर्णय झाला आहे. विदर्भातील मोठ्या संख्येने कुटुंबे वास्तव्यास आहेत. या नागरिकांना सामाजिक, हक्काचे केंद्र उपलब्ध व्हावे, तसेच विदर्भातून नवी मुंबईत येणाऱ्या नागरिकांना तात्पुरत्या स्वरूपात विविध सुविधा मिळव्यात, या उद्देशाने 'विदर्भ भवन' उभारण्याची मागणी करण्यात आली होती.

संसद अनिश्चित काळासाठी तहकूब!

पावसाळी अधिवेशनाचे सूप वाजले; शेवटच्या दिवशी लोकसभा १ मिनिट, तर राज्यसभा १ तास चालली

प्रतिनिधी १३ ऑगस्ट

नवी दिल्ली : पावसाळी अधिवेशनाच्या शेवटच्या दिवशी गुरुवारी लोकसभेचे कामकाज अवघे एक मिनिट चालले. अध्यक्ष ओम बिर्ला यांनी वंदे मातरम गायन करवून घेतले आणि त्यानंतर कामकाज अनिश्चित काळासाठी स्थगित करण्यात आले. लोकसभेत मोदी-शहा यांच्यासह संपूर्ण मंत्रिमंडळ आणि विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी देखील उपस्थित होते.

सत्ताधारी पक्ष आणि विरोधी पक्षाच्या खासदारांनी आजही संसद परिसरात निदर्शने केली. २० जुलैपासून सुरू झालेल्या अधिवेशनात विरोधक नीट पेपरफुटी आणि विद्यार्थ्यांवरील पोलीस कारवाईवरून सातत्याने गदारोळ करत आहेत. दरम्यान, राज्यसभेत काँग्रेस अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खरगे यांनी उत्तराखंडमधील हल्ल्यांनी येथे त्यांच्या कार्यक्रमानंतर झालेल्या शुद्धीकरणाचा मुद्दा उपस्थित केला. एमएमडीआर दुरुस्ती विधेयक सभागृहात मंजूर करण्यात आले. त्यानंतर कामकाज अनिश्चित काळासाठी तहकूब करण्यात आले. विरोधी पक्षाचे खासदार माकडाचे खेळणे घेऊन संसद परिसरात पोहोचले आणि घोषणा दिल्या. विरोधी पक्षाचे खासदार माकडाचे

खरगे म्हणाले, मी निघून गेल्यानंतर शुद्धीकरण!

राज्यसभेतील विरोधी पक्षनेते आणि काँग्रेस अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खरगे म्हणाले, 'मी हल्ल्यांनीमध्ये होतो, जिथे मी रामलीला मैदानावर एका जाहीर सभेला संबोधित केले. तिथे लाखो लोक उपस्थित होते. मी कोणत्याही समुदायाचा किंवा धर्माचा उल्लेख केला नाही, केवळ सरकारच्या मुद्द्यांचा पुनरुच्चार केला. मात्र, माझ्या भाषणानंतर भाजप सदस्यांनी व्यासपीठ 'शुद्ध' करण्यासाठी हवन केले.'

आपण सर्वजण पवित्र आहोत- अध्यक्ष राधाकृष्णन मल्लिकार्जुन खरगे यांच्या शुद्धीकरणाच्या मुद्द्यावर अध्यक्ष राधाकृष्णन म्हणाले, 'अस्पृश्यता नावाची कोणतीही गोष्ट नसावी. ते एक पाप आहे. आपण सर्वजण पवित्र आहोत. या प्रकरणाची चौकशी करून दोषींना शिक्षा झाली पाहिजे, असे मत त्यांनी पावसाळी अधिवेशनात शेवटच्या दिवशी व्यक्त केले.

गत वर्षी चालले होते ३७ तास काम २०२६ लोकसभेच्या पावसाळी अधिवेशनाचे सूप गुरुवारी वाजले. यावेळी सुमारे ९६ तास ३० मिनिटे कमी कामकाज झाले. तर, २०२५ चे पावसाळी अधिवेशन २१ जुलै ते २१ ऑगस्ट २०२५ पर्यंत चालले होते. यात लोकसभा आणि राज्यसभेच्या प्रत्येकी २१ बैठका झाल्या. लोकसभेत फक्त ३७ तास काम झाले होते.

खेळणे घेऊन संसद परिसरात पोहोचले आणि घोषणा दिल्या. संसद परिसरात गुरुवारी विरोध प्रदर्शनादरम्यान सत्ताधारी पक्ष आणि विरोधी पक्षाचे खासदार आमनेसामने आले.

10 लाखांच्या बदल्यात 30 लाखांच्या बनावट नोटा!

प्रतिनिधी १३ ऑगस्ट

नाशिक : नाशिक-त्र्यंबकेश्वर रोडवर बनावट नोटा छापणाऱ्या एका मोठ्या रॅकेटचा नाशिक ग्रामीण आणि शहर पोलीस दलाने संयुक्तिक कारवाई करत पर्दाफाश केला आहे. तळेगाव येथील एका बंगल्यामध्ये छुप्या पद्धतीने सुरू असलेला बनावट नोटांचा कारखाना पोलिसांनी उद्ध्वस्त केला असून, घटनास्थळावरून लाखो रुपयांच्या बनावट नोटांसह छपाईचे साहित्य जप्त करण्यात आले आहे. या प्रकरणात पोलिसांच्या पथकाने तब्बल पाच आरोपींना बेड्या ठोकल्या आहेत. नाशिक ग्रामीण

विभागाचे पोलीस अधीक्षक डॉ. डी. एस. स्वामी यांच्या प्रत्यक्ष मार्गदर्शनाखाली ही मोठी कारवाई करण्यात आली. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, या कारखान्यात अत्यंत वेगळ्या क्लृप्तीचा वापर करून बनावट नोटा तयार केल्या जात होत्या. खऱ्या चलनी नोटा एका विशिष्ट केमिकलमध्ये बुडवून, त्या नोटांची शाई दुसऱ्या कागदावर वटवून हुबेहूब दिसणार्या बनावट नोटा तयार केल्या जात होत्या.

नाशिकमध्ये मोठ्या रॅकेटचा पर्दाफाश, पाच आरोपींना अटक

या रॅकेटमधील आरोपी १० लाख रुपयांच्या खऱ्या चलनी नोटांच्या बदल्यात ३० लाख रुपयांच्या बनावट नोटा देण्याचे आमिष दाखवून व्यवहार करत होते. असाच एक व्यवहार सुरू असताना पोलिसांनी सापळा रचून धाड टाकली. याप्रकरणी नाशिक ग्रामीण पोलिसांनी त्वरित कारवाई करत ५ जणांना अटक केली आहे. यामध्ये अमरेश्वर आईथा (तेलंगणा), दासरी सत्यद (तेलंगणा), गोकुळ दाते (तळेगाव, नाशिक), हिरामण दाते (तळेगाव, नाशिक), मच्छिंद्र घनदात (सातपूर, नाशिक), अशी अटक केलेल्या संशयित आरोपींची नावे आहेत.

बॉक्सिंगच्या रिंगणात दणदणीत डंका!

प्रतिनिधी १३ ऑगस्ट

अकोला : पुण्यातील प्रतिष्ठित 'ब्ल्यू मार्टिनीज' येथे आयोजित 'सायको बॉक्सिंग प्रमोशन' या आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील बॉक्सिंग स्पर्धेत अकोल्याच्या नीरज सिंग ठाकूर याने आपल्या तुफानी कामगिरीने ऐतिहासिक विजय संपादन केला आहे. आपल्या दमदार पंचेस आणि उत्कृष्ट मैदानी कौशल्याच्या जोरावर नीरजने प्रतिस्पर्धाला निष्प्रभ करत अकोल्याची मान आंतरराष्ट्रीय क्रीडा जगतात अभिमानाने उंचावली. या अत्यंत चुरशीच्या सामन्यात नीरजने पहिल्याच राऊंडपासून आपली पकड मजबूत ठेवली. प्रत्येक राऊंडमध्ये ३५ ते ४० गुणांची

'फायटर किंग' नीरज सिंग

घसघशीत आघाडी घेत त्याने पूर्ण रिंग गाजवली. त्याच्या या आक्रमक आणि कौशल्याने नटलेल्या खेळापुढे पंचांनाही कौतुक केले आणि त्यांनी

एकमुखाने नीरजला विजयी घोषित केले. नीरजच्या या चमकदार यशाने संपूर्ण अकोला जिल्ह्याच्या शिरपेचात मानाचा तुरा रोवला

आर.आर.सी. न्यूज आणि संचालक पंकज देशमुख यांचे मोलाचे योगदान

» कोणत्याही खेळाडूच्या यशामागे कष्टासोबतच योग्य पाठबळ असणे अत्यंत गरजेचे असते. नीरजच्या या प्रवासात 'आर.आर.सी. न्यूज' आणि त्याचे संचालक पंकज देशमुख हे खऱ्या अर्थाने देवदूत ठरले. नीरजचा प्रवास, निवास, भोजन, बॉक्सिंग किट आणि स्पर्धेची एन्ट्री फी या सर्व आर्थिक बाबींची जबाबदारी पंकज देशमुख यांनी पूर्णपणे स्वतःवर घेतली. या भक्कम पाठबळामुळे नीरजला आर्थिक चिंता बाजूला ठेवून केवळ आपल्या खेळावर लक्ष केंद्रित करता आले. क्रीडापटूंना व्यासपीठ आणि ताकद मिळवून देण्याचे एक उत्तम उदाहरण या निमित्ताने आर.आर.सी. न्यूज आणि पंकज देशमुख यांनी घालून दिले आहे.

गेला आहे. अकोल्यातील क्रीडाप्रेमी आणि स्थानिकांकडून नीरज सिंग ठाकूरवर कौतुकाचा वर्षाव होत असून, खेळाडूंना प्रोत्साहन देणाऱ्या आर.आर.सी. न्यूज आणि पंकज

देशमुख यांचेही सर्व स्तरातून विशेष आभार मानले जात आहेत. नीरजचा हा विजय अकोल्यातील अनेक नवोदित खेळाडूंसाठी एक मोठी प्रेरणा ठरणार आहे.

विद्यापीठ प्रशासनाची संशयास्पद भूमिका!

प्रतिनिधी १३ ऑगस्ट

अकोला / नागपूर : डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठातील प्रशासकीय कारभार आणि आर्थिक गैरव्यवहाराचे प्रकरण आता अत्यंत गंभीर वळणावर पोहोचले आहे. विद्यापीठातील लाखो रुपयांच्या आर्थिक घोळ प्रकरणी एमआयडीसी पोलीस ठाण्यात अधिकाऱ्यांविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्याची प्रक्रिया सुरू झाल्याने विद्यापीठ वर्तुळात प्रचंड खळबळ उडाली आहे.

आज विद्यापीठाचे काही अधिकारी एम आय डी सी पोलीस स्टेशनला उपस्थित झाले होते. एकीकडे पोलीस प्रशासनाकडून गुन्हे दाखल करण्याची तयारी सुरू असताना, दुसरीकडे विद्यापीठाचे कुलगुरू ज्या अधिकाऱ्याच्या विरोधात प्रशासनाला पोलीसात तक्रार दाखल करण्याचा लेखी आदेश देतात त्यालाच सोबत घेऊन पूर्व विदर्भाच्या दौऱ्यावर फिरत असल्याने तीव्र संताप व्यक्त होत आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, लाखो रुपयांच्या घोटाळ्याप्रकरणी विद्यापीठ प्रशासनाच्या पूर्वपरवानगीने एमआयडीसी पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल

ज्युनिअर ऑफिसर MIDC पोलिसांसमोर वरिष्ठ कुलगुरुंच्या सोबत

करण्याची कारवाई सुरू झाली आहे. पोलीस लवकरच याप्रकरणी अधिकृत गुन्हा दाखल करणार आहेत. मात्र, या सर्व घडामोडींनंतरही वादग्रस्त अधिकारी डॉ. श्यामसुंदर माने हे कुलगुरूंसोबत नागपूर विभागाच्या दौऱ्यावर मुक्तपणे वावरत असल्याचे समोर आले आहे. कुलगुरू डॉ. गडाख आणि डॉ. पुरी यांच्या कमिटीसोबत डॉ. माने विविध कार्यक्रमांत सहभागी होत असल्याने प्रशासकीय पारदर्शकतेवर मोठे प्रश्नचिन्ह उपस्थित झाले आहे. सध्या कुलगुरूंच्या आदेशानुसार डॉ. पुरी यांच्या अध्यक्षतेखाली आणि सदस्य सचिव डॉ. कोष्टी यांच्या अग्यासू नियोजनाखाली विद्यापीठाचे 'थर्ड पार्टी इन्व्हॅल्युएशन' (तृतीय पक्ष मूल्यांकन) सुरू आहे. या

प्रक्रियेची पहिली सभा अकोल्यात झाली असून, दुसरी सभा ११ ते १४ ऑगस्टदरम्यान नागपूर येथे पार पडली.

परंतु, ज्या 'थर्ड पार्टी'ने डॉ. माने यांच्या प्रकरणांची सखोल तपासणी करणे अपेक्षित होते, तीच कमिटी आणि कुलगुरू आरोपी अधिकाऱ्याला सोबत घेऊन फिरत आहेत. त्यामुळे या संपूर्ण मूल्यांकन प्रक्रियेच्या विश्वासार्हतेवरच प्रश्न उपस्थित केले जात आहेत.

या मूल्यांकनाच्या नावाखाली विद्यापीठाचे लाखो रुपये खर्च केले जात आहेत, मात्र यातून विद्यापीठाला कोणताही ठोस प्रशासकीय किंवा शैक्षणिक फायदा होताना दिसत नाही. कुलगुरूंच्या मर्जीतील आणि जवळच्या लोकांनाच या मूल्यांकनाचे कंत्राट देण्यात आल्याचा गंभीर आरोपही केला जात आहे. तशी चर्चा विद्यापीठात सुरू आहे. त्यामुळे हा सर्व प्रकार म्हणजे केवळ शासकीय निधीची उधळपट्टी असल्याचा घणाघाती आरोप विविध स्तरातून होत आहे.

कावड यात्रेपूर्वी अकोल्यातील पथदिवे सुरू करा

३ दिवसांत वीज न दिल्यास आंदोलनाचा इशारा

प्रतिनिधी १३ ऑगस्ट

अकोला : श्रावण महिन्यास सुरुवात झाली असून अकोला शहरातून अकोटकडे जाणाऱ्या राष्ट्रीय महामार्गावरून हजारो शिवभक्तांची कावड यात्रा लवकरच निघणार आहे. मात्र, हनुमान चौक ते तीन खांबे या मुख्य कावड मार्गावर दोन वर्षांपासून पोल अन् दिवे बसवूनही केवळ 'मीटर' नसल्याने अंधाराचे साम्राज्य पसरले आहे. कावड यात्रेकरूंच्या सुरक्षिततेचा प्रश्न लक्षात घेता पुढील तीन दिवसांत या मार्गावरील पथदिवे

सुरू न झाल्यास तीव्र आंदोलन छेडण्याचा इशारा वंचित बहुजन आघाडीचे गटनेते तथा नगरसेवक निलेश रामकृष्ण ेव यांनी दिला आहे. अकोला-अकोट राष्ट्रीय महामार्ग हा दरवर्षीच्या कावड यात्रेचा प्रमुख मार्ग आहे. निलेश देव यांच्या सातत्यपूर्ण पाठपुराव्यानंतर राष्ट्रीय महामार्ग विभागाने दुभाजकांमध्ये वीज पोल उभारून पथदिवे बसविले. ७ जुलै २०२५ रोजी दिलेल्या पत्रात महामार्ग प्राधिकरणाने काम पूर्ण झाल्याचे सांगून पथदिवे अकोला पालिकेकडे हस्तांतरित करण्याची प्रक्रिया सुरू असल्याचे स्पष्ट

केले होते. १६ जुलै रोजी जिल्हाधिकार्यांच्या बैठकीतही यावर चर्चा झाली. मात्र, राष्ट्रीय महामार्ग विभाग, महापालिका आणि महावितरण यांच्यातील समन्वयाअभावी आणि केवळ वीज मीटर न बसल्यामुळे ही व्यवस्था धूळ खात पडून आहे. प्रशासकीय दिरंगाईवर सवालरात्रीच्या वेळी कावड घेऊन पायी जाणाऱ्या हजारो भाविकांना अंधारामुळे वाहनांची धडक, अपघात व भटक्या जनावरांचा मोठा धोका निर्माण होऊ शकतो. सर्व पायाभूत सुविधा तयार असताना केवळ मीटर जोडणीसाठी एवढा विलंब

का, असा सवाल निलेश देव यांनी उपस्थित केला आहे. प्रमुख मागण्याः जिल्हाधिकार्यांनी तातडीने महामार्ग विभाग, पालिका व महावितरणची संयुक्त बैठक घ्यावी. मीटर व वीज जोडणीतील प्रशासकीय अडथळे तात्काळ दूर करावेत. कावड यात्रा सुरू होण्यापूर्वी संपूर्ण मार्ग प्रकाशमान करावा. प्रशासनाने तात्काळ कारवाई करून येत्या तीन दिवसांत पथदिवे सुरू न केल्यास शिवभक्तांच्या सुरक्षिततेसाठी रस्त्यावर उतरून आंदोलन करण्याचा स्पष्ट इशारा देण्यात आला आहे.

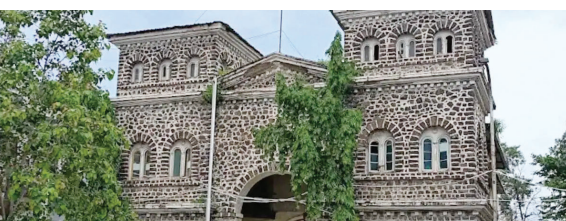
मनपात होणार होती सत्ता बदल

प्रतिनिधी १३ ऑगस्ट

अकोला : कास्ट व्हॅलिडिटी समितीवर दबाव आणून महापालिकेतील सत्ता वाचविण्याचा प्रयत्न झाल्याची धक्कादायक माहिती मिळाली आहे. ओबीसी की पाटील असा प्रश्न आल्यावर ओबीसी सर्टिफिकेट देत कास्ट व्हॅलिडिटी प्रमाणपत्र नगरसेवकांना देण्यात आल्याची माहिती आहे. तीन नगरसेविकांच्या प्रकरणात जातवैधता समिती अडचणीत आली आहे.

दत्तक विधानाच्या आधारे कास्ट व्हॅलिडिटी देणारे अकोला हे एकमेव कार्यालय ठरले असून अकोला जात वैधता समितीची चौकशी होण्याची गरज व्यक्त केली जात आहे. सत्तापक्षाच्या

व्हॅलिडिटी समितीवर दबाव कोणाचा मराठा केले ओबीसी ?

तीन महिला नगरसेविकांची कास्ट व्हॅलिडिटी ची चौकशी करण्याची मागणी होत असून या प्रकरणात उच्च स्तरीय चौकशीची झाल्यास मोठी अडचण अधिकाऱ्यांची होणार आहे. मराठा, पाटील समाजातील महिला नगरसेविकांना कुणबी प्रमाणपत्र देण्याचे तोडी आदेश कोणी दिले असा प्रश्न उपस्थित

होत आहे. तर या माध्यमातून ओबीसींवर अन्याय झाल्याची ओरड आहे. महापालिका निवडणूकीत नामांकन अर्ज दाखल करताना अर्ज दाखल करण्याची वेळ निघून गेल्यावर काहींचे अर्ज घेतले गेले. त्यापैकी या नगरसेविका असल्याची धक्कादायक माहिती समोर आली आहे.

एकाच वेळी, एकाच दिवशी अनेक विद्यार्थी दोन परीक्षांना हजर!

विद्यापीठ अनुदान आयोगाने एप्रिल २०२२ मध्ये विद्यार्थ्यांना एकाच वेळी दोन शैक्षणिक कार्यक्रम करण्याची परवानगी दिली होती. एप्रिल २०२५ मध्ये याचा विस्तार करून एक व्यापक दुहेरी पद्धती चौकट तयार करण्यात आली. आता विद्यार्थी एकाच वेळी दोन पदव्या, एक पूर्णवेळ प्रत्यक्ष पद्धतीने व दुसरी मुक्त व दुरस्थ शिक्षण/ऑनलाइन पद्धतीने किंवा एकाचवेळी जास्तीत जास्त दोन मुक्त व दुरस्थ शिक्षण/ऑनलाइन पद्धतीने मिळवू शकतो. मात्र अट ही आहे की वर्गाच्या वेळा वेगवेगळ्या असाव्यात. हा नियम पीएच. डी. किंवा एम.फिल. कार्यक्रमांना लागू होत नाही. त्यामुळे विद्यार्थी यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या एकाचवेळी दोन वेगवेगळ्या अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेऊ शकतात, असे मत आहे.

मागील दोन वर्षांपासून यशवंतराव
चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ हे या ना त्या

कारणांसाठी चर्चेत असतानाच उन्हाळी २०२४ची परीक्षाबाबत विद्यापीठाच्या भोंगळ कारभारामुळे उघडकीस आला आहे. विद्यार्थ्यांना मुक्तपरीक्षासाठी दुहेरी पदवीची मुभा आहे, हे लक्षात घेऊन, परीक्षा विभागाने परीक्षेचे वेळापत्रक बनविणे अत्यावश्यक होते. माहिती आणि संप्रेषण तंत्रज्ञानाच्या युगात परीक्षा घेण्यापूर्वी विद्यापीठाकडे किती विद्यार्थी कोणकोणत्या अभ्यासक्रमात प्रवेशित आहे याची इयंभूत माहिती असते. त्याचप्रमाणे कोणकोणत्या विद्यार्थ्यांनी एकाच वेळी, दोन अभ्यासक्रमात प्रवेश घेतला हे पण माहित असते. विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिल्यानंतर परीक्षेचे वेळापत्रक तयार करतंवेळी एकाच वेळी दोन अभ्यासक्रमाला प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांची परीक्षा एकाच दिवशी एकाच वेळी येणार नाहीत याची काळजी घेणे आवश्यक आहे. पण तसे न करता एकाच दिवशी एकाच वेळी दोन अभ्यासक्रमांच्या परीक्षा घेण्याच्या परीक्षा ठेवण्यात आल्या. त्यामुळे जवळपास विविध अभ्यासक्रमांच्या १५३

विषयांत अनेक विद्यार्थी एकाच दिवशी व एकाच वेळी परीक्षेला बसले. त्यामुळे अशा विद्यार्थ्यांना एकाच अभ्यासक्रमाचा पेपर सोडवता आला नसून दुसऱ्या अभ्यासक्रमाचा पेपर त्यांना सोडवता आला नाही. पण अशा परिस्थितीत, विद्यार्थ्यांचा नुकसान होऊ नये म्हणून, अशा विद्यार्थ्यांसाठी पेपर एकाच दिवशी एकाच वेळी आलेल्या त्यांनी एका अभ्यासक्रमाची परीक्षा नियमित वेळापत्रकानुसार दिल्यानंतर व दुसऱ्या अभ्यासक्रमाची परीक्षा विद्यापीठ नंतर घेणाऱ्या असे विद्यापीठाने आपल्या संकेतस्थळावर जाहीर केले आहे.

परंतु विद्यापीठाच्या गलथान कारभाराचाच फायदा घेत,यातील काही विद्यार्थीनाही वेगवेगळ्या अभ्यासक्रमातील दोन विषयांचाही परीक्षा एकाच दिवशी,एकाच वेळी देण्याचा 'पराक्रम' केला. त्यात एकाच दिवशी एकाच वेळी एक पेपर एम.ए.(मराठी)चा तर दुसऱ्याच दिवशी एक पेपर एम.ए.(इंग्रजी)चा, किंवा एक पेपर बी.एस

सी.चा व दुसरा बी.ए.चा,किंवा एक पेपर एम.एस.सी.(वन्स्पती शास्त्र)चा,तर दुसरा पेपर एम.ए.(इंग्रजी)चा किंवा एक पेपर पत्रकारित आणि जनसंवाद विषयातील बॅचलर ऑफ आर्ट्स आणि दुसरा पेपर एम.ए.(अर्थशास्त्र)चा असे अनेक अभ्यासक्रमांच्या विषयांमध्ये एकाच दिवशी एकाच वेळी विद्यार्थी उपस्थित असल्याचं आढळून आले.आता या विद्यार्थ्यांचे दोन्ही अभ्यासक्रमांचे सीट नंबर वेगवेगळे आहेत तरी एकाच दिवशी एकाच वेळी असलेल्या परीक्षेला दोन सीट नंबरवर एकाच विद्यार्थी कसा बसला? एवढेच नव्हे तर काही विद्यार्थी वेगवेगळ्या परीक्षा केंद्रामधून आणि आणि काही विद्यार्थी तर महाराष्ट्रातील वेगवेगळ्या विभागातील परीक्षा केंद्रावरून एकाच दिवशी एकाच वेळी दोन परीक्षेला बसलेले आढळलेल्यांनी एकाच दिवशी एकाच वेळी दोन परीक्षा देण्याचा *चमत्कार*, मुक्त विद्यापीठाच्या परीक्षा विभागाच्या गलथान कारभारामुळे केला. हे सगळे यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या

परीक्षा केंद्रांना पाठविलेल्या पत्रावरून व त्याला सहपत्र जोडलेल्या डेटावरून दिसून आले की आता मुक्त विद्यापीठाच्या परीक्षा विभागांना परीक्षा केंद्रांना या बाबत विचारणा केलेली आहे त्यातून काय निष्पन्न होईल ते काळच ठरवेल. नेहमीप्रमाणे कोण्यातरी कनिष्ठ अधिकाऱ्याला बळीचा बकरा बनविण्यात येईल व उच्च पदस्तरावरील अधिकारी या अनागोंदी कारभाराची जबाबदारी दुसऱ्याच्या माथी मारतील. पदतुं या प्रकारामुळे यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या परीक्षा विभागाचा भोगळ कारभार उघडकीला आला. आशाने मुक्त विद्यापीठाच्या 'पदवी'वर प्रश्नचिन्ह उभारलेले होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही.

यात प्रामुख्याने नमूद करावेसे वाटते की यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाने करोडो रुपये खर्च करून यंदाच्या उन्हाळ्यात परीक्षा २०२६ मध्ये गैरप्रकार रोखण्यासाठी सर्व ५५८ परीक्षा केंद्रांवर 'एआय' आधारित सीसीटीव्ही कॅमेरे बसवले. तरी परीक्षेत अं-

गैरप्रकार घडत असतील,मग प्रश्न निर्माण होतो की काय हे करोडी रुपये पाण्यात गेले?मग या वाया गेलेल्या पैशाची जबाबदारी कोण घेणार? तसेच मुक्त विद्यापीठाच्या मा. कुलगुरूंनी परीक्षा नियंत्रक हे पद वैधानिक पद असूनही, रिक्त झाल्यानंतर, नियमित पदभरती न करता बाहेरील विद्यापीठातून आलेल्या निवृत्त अधिकाऱ्याकडेच हे पद कायम ठेवले.

यदा चालू वर्षामध्ये (२०२६) नीट-
युजी आणि सीटीईटी या परीक्षांमध्ये गांधीर-
गोंधळाच्या घटना समोर आल्या आहेत. त्यात
केंद्रीय शिक्षण मंत्र्यांनी राजीनामा पण दिला.
अशा परीक्षेतील गोंधळामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये
संतापाची लाट उसळते व परीक्षा व्यवस्थेवरील
विश्वास ढासळू शकतो. त्यामुळे विद्यापीठांनी
पण परीक्षा या गांधीयनि घेतल्या पाहिजे व
गैरप्रकार किंवा निष्कालजीपणा झाल्यास,
संबंधित जबाबदार उच्च पदस्थ अधिकार्याने
नैतिक जबाबदारी स्वीकारून राजीनामा दिले
पाहिजे अशी मागणी आहे.

राष्ट्रीय बाल विज्ञान परिषदेची अकोल्यात कुतूहलने घेतली जबाबदारी!

**गावापासून देशापर्यंत
पोहोचण्याची संधी;
15 ऑगस्टपूर्वी नोंदण
आवश्यक**

एका छोट्या गावातील मुलाच्या मनात निर्माण झालेला प्रश्न जिल्हा, राज्य व राष्ट्रीय स्तरापर्यंत पोहोचू शकतो. यामुळे विद्यार्थ्याला एक विलक्षण अनुभव मिळतो- 'माझ्या गावातील प्रश्नालाही राष्ट्रीय महत्त्व असू शकते!' ही भावना ग्रामीण आणि निमशहरी विद्यार्थ्यांसाठी विशेष प्रेरणादायी आहे. राष्ट्रीय स्तरावर ओळख निर्माण करण्याची संधी राष्ट्रीय बालविज्ञान परिषदेत प्रकल्प सादर करणे ही स्वतःमध्ये अभिमानाची गोष्ट आहे. विद्यार्थ्याला विविध स्तरांवर आपले काम मांडण्याची संधी मिळते. त्यामुळे त्याच्या कामाची दखल शिक्षक, तज्ज्ञ, वैज्ञानिक, संशोधक आणि इतर विद्यार्थी घेतात. परंतु येथे एक गोष्ट लक्षात ठेवणे महत्त्वाचे आहे-खरे यश म्हणजे फक्त पुरस्कार मिळवणे पद्धते; वैज्ञानिक पद्धतीने विचार करायला शिकणे हे त्याहून मोठे यश आहे.

प्रसिद्ध वैज्ञानिकांना भेटण्याची आणि त्यांच्याकडून शिकण्याची संधी विज्ञानाच्या क्षेत्रातील व्यक्तींशी संवाद साधणे हा विद्यार्थ्यांसाठी अविस्मरणीय अनुभव असतो. एखाद्या वैज्ञानिकाला जवळून पाहिल्यावर मुलाच्या मनात विचार येतो- 'मीही मोठा वैज्ञान्यार असे संशोधन करू शकतो का?' याच एका विचारातून कारकीर्दीचे स्वप्न जन्म घेऊ शकते. कधी कधी एका वैज्ञानिकाची भेट, एक प्रेरणादायी वाक्य किंवा एका प्रकल्पाचे कौतुक विद्यार्थ्यांच्या संपूर्ण आयुष्याला दिशा देऊ शकते. विद्यातील शिक्षणासाठी मगबूत पाया. आजच्या जगात फक्त पाठार पुरेसे नाही. बहिष्यत विद्यार्थ्यांना क्रीडीकल थिंकींग, क्रिएटीव्हीटी,

शाळेत न जाणाऱ्या मुलांसाठीही विज्ञानाचे दार उघडे

विज्ञानाची जिज्ञासा शाळेच्या भीतीमध्य बंदिस्त नसते. शेतात काम करणाऱ्या मुलाला विज्ञानाचे प्रश्न पडू शकतात. गावात राहणाऱ्या मुलाला विज्ञानाचे प्रश्न पडू शकतात. घरात शिकणाऱ्या मुलाला विज्ञानाचे प्रश्न पडू शकतात. म्हणून लागू असलेल्या परिषद नियमांनुसार पात्र असलेल्या शाळेत शिकणाऱ्या तसेच शाळेबाहेरील मुलांनाही वैज्ञानिक विचार मांडण्याची संधी उपलब्ध होणे ही या चळवळीची समावेशक भावना आहे. विज्ञानावर कोणाचाही एकाधिकार नाही. जिज्ञासा असणारा प्रत्येक बालक विज्ञानाचा विद्यार्थी आहे. विज्ञानात कोणी द्रोणाचार्य नाही त्यामुळे कोणी एकलव्य बनणार नाही.

अपयशाची भीती कमी होते

वाढणाऱ्या आत्महत्या, सहज मिळणारे नैराश्य या आज वाढणाऱ्या बाबी या अपयशाच्या भीती असतात. राष्ट्रीय बाल विज्ञान परिषदेत सहभागी घेतल्याने अपयशाची जाणीव होते आणि त्याची भीती कमी होते. कारण वैज्ञानिक प्रयोग प्रत्येक वेळी यशस्वी होत नाही. कधी प्रयोग फसतो. कधी अपेक्षित परिणाम मिळत नाही. कधी गृहीतक चुकीचे ठरते. परंतु विज्ञान सांगते- अपयश म्हणजे शेवट नाही; तो पुढील प्रयोगासाठी मिळालेला धडा आहे. एनसीएससी विद्यार्थ्याला ही अत्यंत मौल्यवान जीवनदृष्टी देते.

सर्वात मोठा पुरस्कार कोणता?

समजा तुमच्या प्रकल्पाला पुरस्कार मिळाला नाही. तरी तुम्ही काय

मिळवले? तुम्ही प्रश्न विचारायला शिकलात. तुम्ही माहिती शोधली. प्रयोग केला. चूक केली. पुन्हा प्रयत्न केला. आकडेवारी समजून घेतली. निष्कर्ष काढला. लोकांसमोर उभे राहून स्वतःचे विचार मांडले. यापेक्षा मोठा पुरस्कार कोणता? पुरस्काराची टाँफी काही दिवस चमकते. पण वैज्ञानिक विचार करणाऱ्या क्षमता संपूर्ण आयुष्य जळऊन टाकते.

‘मी कोण आहे?’ याचा शोध

प्रत्येक मुलामध्ये काहीतीर विशेष क्षमता असते. कुणी निरीक्षणात हुशार असतो. कुणाला गणित आवडते. कुणी प्रयोग छान करतो. कुणी उत्तम माहिती शोधतो. कुणी सुंदर सादरीकरण करतो. कुणी उत्तम मॉडेल तयार करतो. कुणी नेतृत्व करतो. राष्ट्रीय बालविज्ञान परिषद विद्यार्थ्याला स्वतःच्या या क्षमतांचा शोध घेण्याची संधी देते.

कम्प्युनिकेशन, कॉलंब्रेशिन आणि प्रॉब्लेम सॉल्व्हिंग यांसारख्या कौशल्यांची आवश्यकता आहे. राष्ट्रीय बालविज्ञान परिषदेत या सर्व कौशल्यांचा नैसर्गिक पद्धतीने विकास होतो. म्हणून एनसीएसची अनुभवी पुढील उच्च शिक्षणासाठीही दर्यात उपयुक्त ठरू शकतात. वैज्ञानिक करिअरची अतंय उपयुक्ततात एकदा विद्यार्थ्याला एनसीएससीच्या प्रकल्पातून प्रथमच जाणवते- ‘मला विज्ञान आवडते!’

यानंतर त्याला संशोधन, अभियांत्रिकी, वैद्यकीय क्षेत्र, पर्यावरणशास्त्र, कृषीशास्त्र, खगोलशास्त्र, संगणकशास्त्र, जैवतंत्रज्ञान, डेटा सायन्स, रोजीटिव्ह्स, ऊर्जा किंवा इतर वैज्ञानिक क्षेत्रांकडे जाण्याची प्रेरणा मिळू शकते. म्हणून एनसीएससी ही केवळ काळा वर्षाची स्पर्धा नसून वैज्ञानिक करिअरची पहिली पायरी ठरू शकते.

समाजासाठी काहीतरी करण्याची भावना

राष्ट्रीय बालविज्ञान परिषद विद्यार्थ्यांना एक महत्त्वाचा प्रश्न विचारते-‘तुझ्या ज्ञानाचा उपयोग समाजासाठी कसा होईल?’ म्हणून प्रकल्प केवळ सुंदर मॉडेल बनवण्यापुरता मर्यादित राहत नाही. विद्यार्थी विचार करू लागतो- माझ्या गावासाठी मी काय करू शकतो? माझ्या शेतकऱ्याला मी कशी मदत करू शकतो? पाण्याची बचत कशी करू शकतो? ऊर्जा वाचवू शकतो का? कचरा कमी करू शकतो का? पर्यावरणाचे संरक्षण करू शकतो का? यातून विज्ञानासोबतच सामाजिक जबाबदारीची जाणीव विकसित होते. विकसित भारताच्या निर्मितीत बालविज्ञानिकांची भूमिका भारताला विकसित, आत्मनिर्भर आणि ज्ञानसमृद्ध राष्ट्र बनवण्यासाठी मोठ्या संख्येने

जिज्ञासू, सर्जनशील आणि वैज्ञानिक दृष्टिकोन असलेल्या तरुणांची आवश्यकता आहे. आजचा बालवैज्ञानिक म्हणजे उद्याचा- शास्त्रज्ञ, अभियंता, डॉक्टर, संशोधक, उद्योजक, शिक्षक, नवोन्मेषक किंवा धोरणनिर्माता. म्हणून बालविज्ञान परिषद ही केवळ मुलांसाठीची कृती नाही. ती भारताच्या वैज्ञानिक भविष्याची पायाभरणी आहे.

बालवैज्ञानिकोंसाठी एक स्वप्न

कल्पना करा- आज तुम्ही आपल्या गावांतील पाण्याच्या समस्येवर प्रकल्प करता. उद्या तुम्ही जलव्यवस्थापनाचा अभ्यास करता. पुढे तुम्ही अभियंता किंवा वैज्ञानिक होता. आणि एका दिवशी तुमच्या संशोधनामुळे हजारो गावांना पाणी मिळते. किंवा - आज तुम्ही शेतातील रखवाद्या छोट्या समस्येवर प्रयोग करता. उद्या तुम्ही कृषीशास्त्रज्ञ होता. आणि तुमच्या संशोधनामुळे शेतकऱ्याचा उत्पादनखर्च कमी होतो. किंवा- आज तुम्ही कचऱ्याच्या समस्येवर एक छोटसा प्रयोग करता. उद्या तुमची कल्पना मोठ्या प्रमाणावर वापरली जाते. ही स्वप्ने अशक्य नाहीत. प्रत्येक मोठ्या संशोधनामागे कधीतरी एक छोटसा प्रश्न असतो. प्रिय बालवैज्ञानिक, तुला सर्व उत्तरे माहीत असण्याची गरज नाही. तुला मोठी प्रयोगशाळा असण्याची गरज नाही. तुला महागडी उपकरणे असण्याची गरज नाही. तुला फक्त जिज्ञासा हवी. प्रश्न विचारण्याचे धैर्य हवे. प्रयोग करण्याची तयारी हवी. आणि अपयशातून शिकण्याची वृत्ती हवी.

तुझ्या घराभोवती पाहा. तुझ्या शाळेकडे पाहा.
तुझ्या गावाकडे पाहा. तुझ्या शेताकडे पाहा. तुझ्या
नदीकडे, विहिरीकडे, आकाशाकडे पाहा. एखादा

प्रश्न शोध. त्या प्रश्नामागचे विज्ञान शोध. प्रयोग कर. निष्कर्ष काढ. आणि मग आत्मविश्वासाने जगला सांग- 'हा माझा प्रश्न आहे. हा माझा प्रयोग आहे. हा माझा निष्कर्ष आहे. आणि ही माझ्या भारतासाठीची माझी कल्पना आहे!' राष्ट्रीय बालविज्ञान परिषद २०२६ प्रत्येक बालकात एक वैज्ञानिक दडलेला आहे. त्या वैज्ञानिकाला जग करण्याची संधी आहे. आजचा प्रश्न उद्याचा शोध, आजचा प्रयोग उद्याची कल्पना, आजचा बालवैज्ञानिक उद्याचा भारत घडवणारा वैज्ञानिक... चला, प्रश्न विचारूया... प्रयोग करूया... स्वप्ने पाहूया... आणि भारत घडवूया! राष्ट्रीय बालविज्ञान परिषद २०२६ 'विज्ञान शिक्षा नाही-विज्ञान जगा!'

डॉ. नितीन ओक,

लेखकाविषयी....

डॉ. नितीन ओक हे शिक्षण क्षेत्रातील एक प्रवासी, सीर्याकूस विद्यापीठ हहाडू मधून डॉक्टरेट नासा मध्ये द्रुमहृष्ट्वाशु त्यानंर साधारण तीन दशक शिक्षण क्षेत्रात आयआयटी, प्रख्यात संशोधन संस्था, मेडिकल क्षेत्रात नाजालेज्येय संस्था येथे विद्यार्थ्यांना प्रवेश मिळवण्या (आणि तिथे नेत्रदीपक यश मिळवण्या) योग्य शिक्षण देऊन आता राज्य शिक्षण विभाग, अकोला शिक्षण विभाग, जिल्हा विज्ञान अध्यापक मंडळ, विज्ञान भारती, अशा संस्थांद्वारे आणि डॉ. राजकुमार अवसर, डॉ. रवींद्र भास्कर, सारख्या व्यक्तियुक्त कसे शिकवण्या आणि कसे शिकायचे याच शिक्षण, विद्यार्थी आणि पालकांना निशुल्क मार्गदर्शन ते करतात.

युवकांच्या शक्तीच्या प्रश्नाकडे लक्ष वेधून त्यांचा सन्मान करणे!

दरवर्षी १२ ऑगस्ट हा दिवस जगभरात आंतरराष्ट्रीय युवा दिन म्हणून साजरा केला जातो. तरुणांच्या प्रश्रंफडे लक्ष वेधणे, त्यांच्या शक्तीचा समान करणे आणि जागतिक घडामोडींमध्ये त्यांचा सहभाग वाढवणे हा या दिवसाचा मुख्य उद्देश आहे. भारतात १२ जानेवारी हा स्वामी विवेकानंद	युवा दिनाचा साजरा वेगवेगळ्या भेडसवणाऱ्या आणि मार्गांवर चर्चा करणाऱ्या देशांमध्ये
---	--

यांच्या जयंतीनिमित्त 'राष्ट्रीय युवा दिन' म्हणून पाळला जातो. संयुक्त राष्ट्रसंघाने १७ डिसेंबर १९९९ रोजी १२ ऑगस्ट हा दिवस आंतरराष्ट्रीय युवा दिन म्हणून घोषित केला.विद्यना येथे १९९१ मध्ये भरलेल्या जागतिक युवा मंचाने पहिल्यांदा हा देवस साजरा करण्याची कल्पनास केली होती. पहिला अधिकृत आंतरराष्ट्रीय १२ ऑगस्ट २००० रोजी संपन्न आला.महत्त्वपूर्णाना बेरोजगारी, शिक्षण, आरोग्य वक आरोग्याच्या समस्यांवर यमाजाच्या विकासात आणि युवा युवकांच्या नानिव्यपूर्ण कल्पनांना व योय जागतिक स्तराव त्यांना मिळणारय विविध उपक्रम चर्चासने, कार्यशा आणि डिजिटल युवा वर्गाला ए नेतृत्वयुग विकस जाते. आंतरराष्ट्रीय राष्ट्रांनी घोषित वे आहे. युवकांशी स कायदेशीर समस् दिवसाचा उद्देश दिन दरवर्षी १२ केल जातो. समस्यांकाडे लक्ष आणि इतरांना ह

नाला प्रोत्साहन देणे.
 २. कृषि क्षेत्राचे हक्क आणि
 ३. मधी सुशिक्षित करणे.
 ४. भारता या दिवशी
 ५. सांस्कृतिक कार्यक्रम
 ६. मारबाबल्या जातात.
 ७. आपून त्यांच्यातील
 ८. करण्याचे काम केले
 ९. युवा दिन हा संयुक्त
 १०. माला एक जागृती दिन
 ११. येत सांस्कृतिक आणि
 १२. देशे लक्ष वेधणे हा या
 १३. र. आंतरराष्ट्रीय युवा
 १४. ऑगस्ट रोजी साजरा
 १५. भारतातील युवकांच्या
 १६. युवायुवासाठी सरकार
 १७. क संधी मिळावी, हा

त्यामागील उद्देश आहे. आं
 दिनादरम्यान, जगभरात संग
 कार्यशाळा, सांस्कृतिक सं
 राष्ट्रीय व स्थानिक सरका
 तसेच युवा संघटनांच्या बैठ
 केल्या जातात. युवकांसा
 असलेल्या मंत्र्यांच्या जागा
 पोर्तुगालमधील लिस्बन ये
 ऑगस्ट १९९८ दरम्यान झाले
 पहिल्या सत्रात १२ ऑगस्ट ह
 युवा दिन म्हणून घोषित कर
 मंजूर केला. नंतर १७ डिसेंबर
 संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेत
 स्वीकारून या शिफारशीला म
 दरवर्षी, आंतरराष्ट्रीय
 तरुणांवर परिणाम करणा
 आणि जागतिक विकास

प्रीत्य युवा कार्यक्रम, म्म आणि अधिकारी आयोजित जबाबदार परिषदेने ८ ते १२ ता आपल्या आंतरराष्ट्रीय यात्रा कराय २१२२ रोजी ५४/१२० ता दिला. युवा दिनी समस्या त्यांची भूमिका याबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी एक संकल्पना स्वीकारा जाते. प्रत्येक युवा दिन जगभरातील अनेक कार्यक्रमंशी निगडित असतो; उदाहरणार्थ २०१३ मध्ये १२ ऑगस्टला आंतरराष्ट्रीय युवा दिनापूर्वी, १०-११ ऑगस्ट रोजी आयोजित आंतरराष्ट्रीय युवा परिषदेदेखजे यात समावेश होता. या परिषदेत विविध देशांतील आणि क्रायंटंतील युवा वक्तांशी संवादित होता, त्यानंतर यात युवा पुस्तकालया सोहळा आणि उत्साह वाढवणारे वादविवाद व चर्चा झाल्या. याचे आयोजन चेन्नै येथील अमेरिकी वाणिज्य दूतावासाने केले होते. आयवायडी '१८ आयवायवायययडी '१९ चे आयोजन चेन्नई येथील इंडियन युं कंफेने केले होते. हे कार्यक्रम विशेषतः शक्तीला सक्षम करण्यावर केंद्रित होते.

२०१४ : युवक आणि मानसिक आरोग्य
२०१५: युवक आणि नागरी सहभाग
२०१६ : २०३० कडे वाटचाल : दारिद्र्य निर्मूलन आणि शाश्वत
उपभोग व उत्पादन साध्य करणे
२०१७: युवकांनी शांततेची उभारणी केली
२०१८: युवकांसाठी सुरक्षित जागा
२०१९: शिक्षणाचे परिवर्तन
२०२०: जागतिक कृतीसाठी युवकांचा सहभाग
२०२१: अन्न प्रणालींमधे परिवर्तन : मानवी आणि ग्रहीय
आरोग्यासाठी युवा नवोपक्रम
२०२२: आंतरपिढीगत ऐक्य: सर्व वयोगटांसाठी जगाची निर्मिती
२०२३: युवकांसाठी हरित कौशल्ये: एका शाश्वत जगाच्या
दिशेने
२०२४: क्लिक्सपासून प्रगतीपर्यंत: शाश्वत विकासासाठी
युवकांचे डिजिटल मार्ग
२०२५: एसडीजी आणि त्यापुढील स्थानिक युवकांच्या कृती.
(‘एसडीजी’ म्हणजे ‘शाश्वत विकास उद्दिष्टे’)

